

La Cambra de Barcelona alerta de l'increment de la bretxa salarial entre joves i adults, i insta les autoritats a fomentar polítiques per millorar l'accés al mercat laboral del col·lectiu

- La bretxa salarial dels joves a Catalunya es va ampliar a partir de la crisi immobiliària, i durant la recuperació econòmica no ha retornat als nivells previs de l'any 2009.
- El factor principal que explica aquest desequilibri és l'augment de la precarietat de les condicions laborals (taxa d'atur, contractes a temps parcial i temporal, etc.), que recau de forma desproporcionada sobre els joves.
- L'augment de la bretxa salarial dels joves implica un esforç més elevat d'aquest col·lectiu per accedir a l'habitatge i provoca un augment de la desigualtat econòmica generacional.
- L'actualització dels Indicadors de Progrés i Benestar Cambra (IPB) posa de manifest la resiliència de l'economia catalana, atès que el PIB i el consum privat per càpita segueixen convergint cap als nivells previs a la Covid-19, malgrat les pressions inflacionistes.

Barcelona, 28 de setembre de 2022.- La Cambra de Comerç de Barcelona ha actualitzat els Indicadors de Progrés i Benestar (IPB), que mostren que l'economia catalana es recupera gradualment malgrat l'elevada inflació. També destaquen que la bretxa salarial que pateixen els joves és cada cop més elevada i no s'ha recuperat des de la crisi immobiliària 2008.

Els IPB Cambra són un recull d'indicadors sobre l'evolució de l'economia catalana que permeten obtenir una visió completa del progrés econòmic i social (sostenibilitat ambiental, equitat de gènere, etc.) de Catalunya. Aquest trimestre s'ha aprofundit en **un dels factors clau que determinen el grau de sostenibilitat social d'una economia, l'equitat intergeneracional.**

La bretxa salarial juvenil es va ampliar a Catalunya els anys posteriors a la crisi immobiliària i encara no ha tornat als nivells precrisi

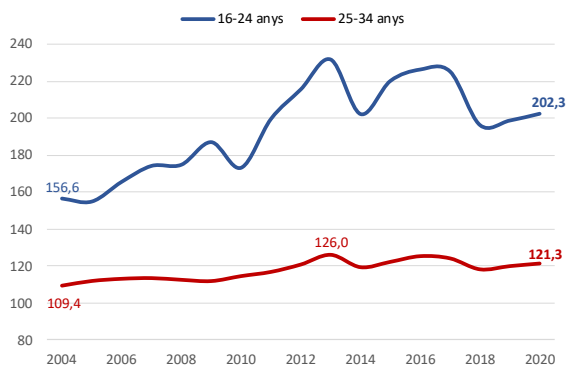
En qualsevol economia, les persones amb una trajectòria professional més extensa tenen una remuneració salarial mitjana més elevada en comparació amb els joves, ja que la productivitat del treballador augmenta amb l'experiència i la necessitat de disposar d'ingressos és més elevada durant l'edat adulta. El monogràfic dels IPB Cambra d'aquest semestre **no qüestiona el fet que els joves tinguin un salari mitjà inferior al dels adults, sinó que posa en evidència que la bretxa salarial juvenil es va ampliar a partir de l'any 2009 i no ha retornat als nivells previs a la crisi immobiliària.**

El Gràfic 1.A mostra com la **bretxa salarial total** juvenil (ràtio entre el salari brut mitjà del conjunt d'assalariats respecte al salari brut mitjà dels joves) **en el grup d'edat dels 25 als 34 anys va augmentar a Catalunya** des de 9,4 punts percentuals (p.p) el 2004 fins a 26 p.p el 2013, una

tendència que no s'ha revertit de forma significativa (21,3 p.p. el 2020).

Un element a destacar de l'ampliació de la bretxa salarial juvenil és que aquesta evolució **no s'explica per un increment del diferencial del salari per hora treballada del conjunt dels assalariats en relació amb els joves**. Així, el salari hora del total d'assalariats l'any 2010 era un 14,2% superior al del treballadors joves (25-34 anys), una xifra pràcticament idèntica (14,3%) el 2018 (Gràfic 1.B).

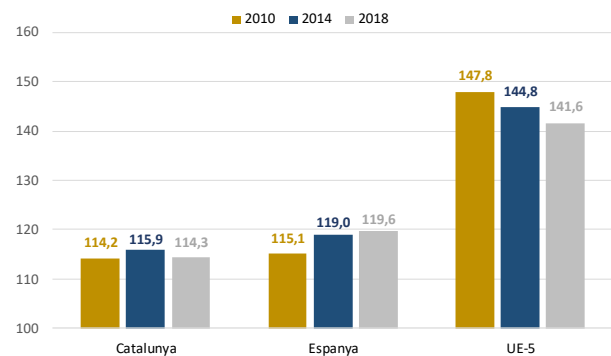
Gràfic 1.A. Bretxa salarial total dels joves. En %. Anual. CAT

Bretxa salarial total dels joves: ràtio entre el salari brut del total d'assalariats respecte als assalariats joves.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta d'Estructura Salarial (INE).

Gràfic 1.B. Bretxa salarial dels joves per hora treballada. En %. Anual

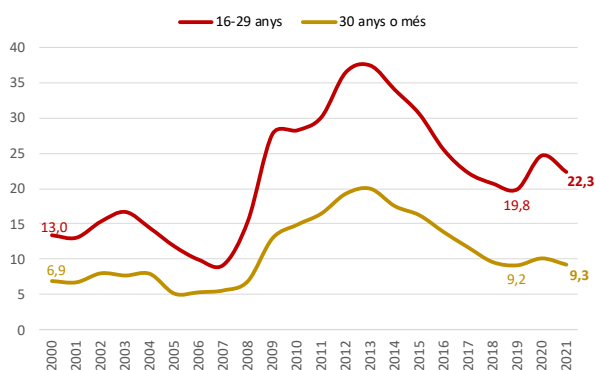
Bretxa salarial dels joves per hora: ràtio entre el salari brut per hora efectiva treballada del total d'assalariats respecte als assalariats joves.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta d'Estructura Salarial (INE i Eurostat).

L'augment de la precarietat del mercat laboral és el principal responsable de l'augment de la bretxa salarial juvenil

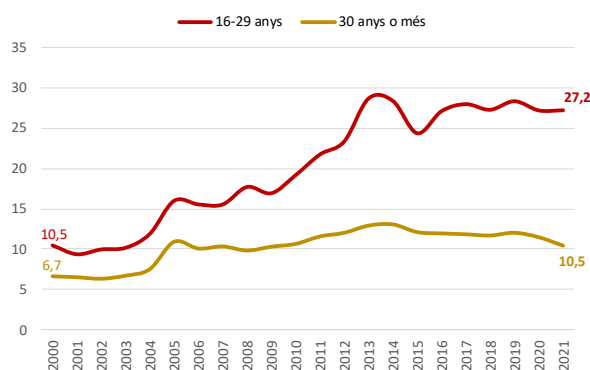
El factor principal que explica la pèrdua relativa de poder adquisitiu dels joves és la **precarització de les condicions laborals**, que castiguen amb major intensitat els treballadors que s'incorporen al mercat laboral. El Gràfic 2.A mostra que **els joves d'entre 16 i 29 anys tenen més probabilitats d'estar a l'atur**. De la mateixa manera, el gràfic permet veure com a partir de la crisi econòmica de 2008, s'amplia el diferencial de la taxa d'atur entre joves i majors de 30 anys. A més, la bretxa entre el percentatge d'assalariats a temps parcial joves i adults s'ha ampliat de forma sistemàtica i molt destacada (dels 3,8 p.p. el 2000 als 16,7 p.p. el 2021), com es pot veure al Gràfic 2.B. Això contribueix a la reducció del grau d'activitat laboral dels joves (menys hores treballades) en relació amb els adults, ampliant la bretxa salarial juvenil.

Gràfic 2.A. Taxa d'atur. En %. Anual. Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori de Joventut.

Gràfic 2.B. Taxa d'assalariats a temps parcial. En %. Anual. CAT

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori de Joventut.

L'increment de la bretxa salarial juvenil posa en entredit l'actual model d'equitat generacional

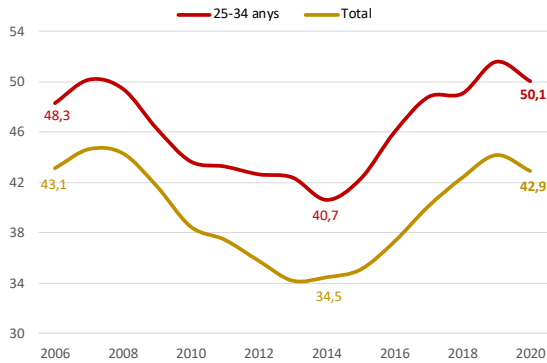
Les conseqüències econòmiques i socials de l'augment de la bretxa salarial dels joves són diverses, ja que afecten aspectes vitals com són la maternitat i paternitat, l'accés a l'habitatge, la carència material de béns i serveis essencials o la sostenibilitat d'un sistema eficient de pensions,

El Gràfic 3.A mostra que **el grau d'esforç que suposa per als joves llogar un habitatge** (percentatge del preu del lloguer respecte al salari net) és superior al dels adults. Aquest és un fet raonable tenint en compte que els adults tenen un salari mitjà més elevat, i que **s'ha ampliat en comparació amb el conjunt dels assalariats a partir de la crisi immobiliària**.

A més, cal destacar que, des del 2014, el creixement del preu mitjà del lloguer ha estat molt més elevat que el del salari. Aquesta dinàmica, però, **castiga especialment als joves, ja que són els que dediquen un major percentatge de la seva remuneració a pagar el lloguer**.

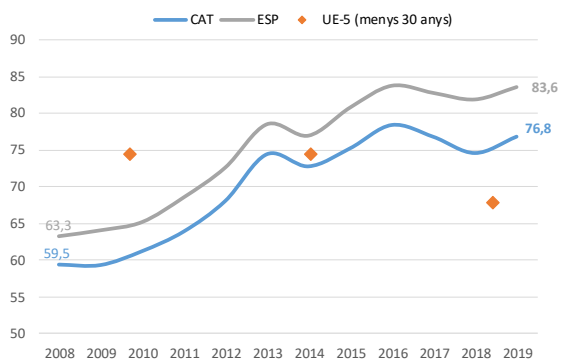
Una altra conseqüència important de l'augment de la precarietat del mercat laboral és que els salaris dels joves han crescut a un ritme força més moderat en comparació amb la pensió de la jubilació mitjana a Catalunya i Espanya (Gràfic 3.B). **Aquesta realitat tensiona la sostenibilitat del sistema de pensions i provoca un augment de la desigualtat dels ingressos entre generacions**. Cal emfatitzar que aquesta tendència no s'observa al nucli europeu (Alemanya, França, Itàlia, Països Baixos i Bèlgica), que mostra una **pauta de creixement més equilibrada entre la pensió de jubilació mitjana i el salari mitjà dels joves**.

Gràfic 3.A. Accés dels joves al lloguer d'habitatge. CAT

Accés al lloguer d'habitatge: percentatge del preu mitjà del lloguer (s'inclou habitatge de primera i segona mà) respecte al salari net mitjà.
Font: Elaboració pròpia a partir de la Generalitat de Catalunya i l'Enquesta Estructural Salarial (INE).

Gràfic 3.B. Pensió de jubilació mitjana. En % del salari brut dels joves

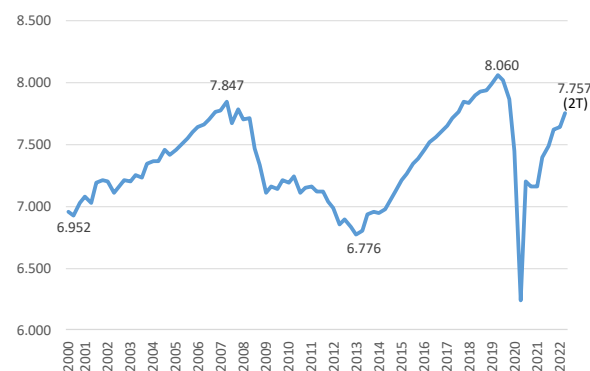

Salari brut joves: de 24 a 35 anys a Catalunya i Espanya, menys de 30 anys a la UE-5.
Font: Elaboració pròpia a partir del MISSM i Eurostat.

L'economia catalana es recupera gradualment malgrat l'elevada inflació

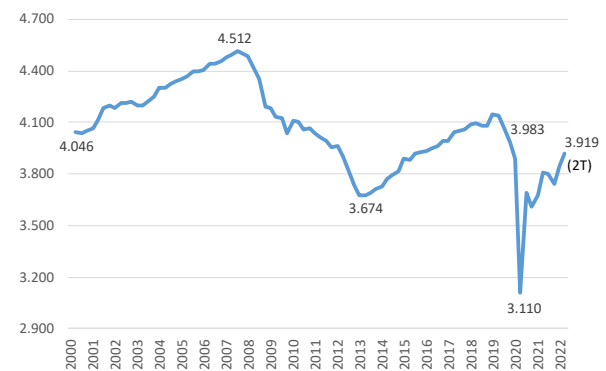
L'actualització dels Indicadors de Progrés i Benestar torna a demostrar la resiliència de l'economia catalana. Així, després d'una fortíssima contracció de l'activitat econòmica l'any 2020, el PIB per càpita el 2T de 2022 se situa a només un 1,4% del nivell previ a la Covid-19 (4T 2019). De forma similar, el consum privat per càpita real (descomptant l'efecte de la inflació) durant la primera meitat de 2022 també s'està recuperant amb força malgrat l'augment de la incertesa econòmica i les elevades pressions inflacionistes, gràcies a l'estalvi acumulat durant la pandèmia i la bona dinàmica del mercat de treball.

Gràfic 4.A. PIB per càpita. Euros constants. Trim. CAT

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat

Gràfic 4.B. Consum privat per càpita. Euros constants. Trim. CAT

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat